

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 155 คน ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. อาชีพเกษตร และการมีหน้าที่ทางสังคมเป็นประชาชนทั่วไป

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณจำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณจำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการอนุมัติงบประมาณ แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการตรวจสอบงบประมาณ แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ แตกต่างกัน

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณจำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ แตกต่างกัน

3.5 ประชาชนที่มีหน้าที่ทางสังคมต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวงอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้

1. ภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการบริหารงานงบประมาณประจำปี ควรมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีโดยพิจารณาการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีตามโครงการงบประมาณ และมีส่วนร่วมวางแผนในการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเฉลี่ยว ท่องเที้ยว (2550, บทคัดย่อ) เรื่องปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล : มุมมองของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมงาม จังหวัดลำปาง พบว่า ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแยกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเก็บรายได้เอง ด้านการจัดสรรภาษีต่าง ๆ ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ โดยส่วนรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง

2. ด้านการเตรียมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากประชาชนมีเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่จะต้องแก้ไขร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงร่วมเสนอปัญหาแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

ธนิดา แจ็งศรีวงค์ (2550, บทคัดย่อ) เรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการอนุมัติงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการในงบประมาณประจำปีมีการจัดลำดับโครงการเพื่อของบประมาณ ประจำปี และมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจลิยว ท่องเที้ยว (2550, บทคัดย่อ) เรื่องปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล : มุมมองของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมงาม จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแยกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเก็บรายได้เอง ด้านการจัดสรรภาษีต่าง ๆ ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ โดยส่วนรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง

4. ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากประชาชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณประจำปี ในควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีโดยพิจารณาการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี และมีส่วนร่วมวางแผนในการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรศิลป์ ไชยเมืองมูล (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง พบว่าปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณ ผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจในการใช้งบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่เน้นด้านโครงสร้างพื้นฐาน

5. ด้านการตรวจสอบงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากประชาชนมีการเข้าร่วมตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมในการควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณ ตามแผนงาน โครงการเสนอชื่อเพื่อเข้าตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการเกี่ยวกับด้านโครงสร้างพื้นฐานและได้รับทราบรายงานผลการตรวจสอบการเบิกจ่ายในแต่ละโครงการที่มีปัญหาซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จักรวาล อรุณวิษา (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าการ

จัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 7 ด้านภาพรวมการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสภาพปัจจุบันโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณจำแนกตามมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณแตกต่างกันและประชาชนที่มีอายุระดับการศึกษาอาชีพ และหน้าที่ทางสังคมต่างกันมีส่วนร่วมในการเตรียมงบประมาณการอนุมัติงบประมาณการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบงบประมาณแตกต่างกันอาจเนื่องมาจากเพศหญิงมีความรอบรอบในการพิจารณาโครงการในงบประมาณประจำปี ในการจัดลำดับโครงการเพื่อของงบประมาณ ประจำปี และมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณประจำปีมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนิตา แจ็งศรีวงศ์ (2550, บทคัดย่อ) เรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า อายุ วุฒิการศึกษา การมีส่วนร่วมและการไม่มีส่วนร่วมของประชาชน มีความพึงพอใจในการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านการเตรียมงบประมาณ อบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ที่จะต้องแก้ไขร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ด้านการอนุมัติงบประมาณ อบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณประจำปี

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ อบต. ควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมพิจารณาการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี

1.4 ด้านการตรวจสอบงบประมาณ ประชาชนควรเข้าร่วมตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเพื่อจะได้รับทราบรายงานผลการตรวจสอบการเบิกจ่ายในแต่ละโครงการที่มีปัญหา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลยุทธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่อในการบริหาร
งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา